

**UCHWAŁA NR XXXVI/246/21
RADY GMINY DUSZNIKI**

z dnia 23 lutego 2021 r.

**w sprawie uchwalenia Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie
oraz Ofiar Przemocy w Rodzinie w Gminie Duszniki na lata 2021- 2024**

Na podstawie art. 18 ust 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2020 r., poz. 713 z późn. zm.) oraz art. 6 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (t.j. Dz.U z 2020 r. poz. 218 z późn.zm.) Rada Gminy Duszniki uchwala, co następuje:

§ 1. Uchwala się Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ofiar Przemocy w Rodzinie w Gminie Duszniki na lata 2021- 2024 określony w załączniku do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Duszniki.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady

Marek Liszkowski

Załącznik do Uchwały Rady Gminy Duszniki

z dnia 23 lutego 2021 r.

**PROGRAM
PRZECIWDZIAŁANIA
PRZEMOCY W RODZINIE
ORAZ OCHRONY OFIAR
PRZEMOCY W RODZINIE
NA TERENIE
GMINY DUSZNIKI
NA LATA 2021-2024**

OFICYNA PROFILAKTYCZNA

**PROGRAM PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY W RODZINIE
ORAZ OCHRONY OFIAR PRZEMOCY W RODZINIE NA TERENIE
GMINY DUSZNIKI NA LATA 2021-2024**

SPIS TREŚCI

PRZEMOC W RODZINIE.....	2
DEFINICJA PRZEMOCY.....	2
RODZAJE PRZEMOCY.....	3
SKALA PRZEMOCY Z PERSPEKTYWY BADAŃ OGÓLNOPOLSKICH.....	4
UZASADNIENIE WPROWADZENIA PROGRAMU.....	5
PODSTAWY PRAWNE OPRACOWANIA PROGRAMU.....	5
CHARAKTERYSTYKA GMINY DUSZNIKI.....	6
ZASOBY UMOŻLIWIAJĄCE PRZECIWDZIAŁANIE PRZEMOCY W RODZINIE WŚRÓD MIESZKAŃCÓW GMINY DUSZNIKI	10
DIAGNOZA PROBLEMU PRZEMOCY W RODZINIE NA TERENIE GMINY DUSZNIKI	13
ANALIZA DANYCH ZASTANYCH	13
ANALIZA BADAŃ SPOŁECZNYCH.....	15
ANALIZA SWOT.....	17
CELE, ZADANIA I REALIZATORZY PROGRAMU	19
ADRESACI PROGRAMU.....	25
PRZEWIDYWANE EFEKTY REALIZACJI PROGRAMU.....	26
ŹRÓDŁA FINANSOWANIA	26
HARMONOGRAM REALIZACJI PROGRAMU PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY W RODZINIE I OCHRONY OFIAR PRZEMOCY W RODZINIE NA LATA 2021-2024.....	27
EWALUACJA I MONITORING PROGRAMU	28

PRZEMOC W RODZINIE

DEFINICJA PRZEMOCY

Przemoc w rodzinie jest problemem złożonym i ma wiele definicji. Powszechnie przemoc traktowana jest jako akt godzący w osobistą wolność jednostki prowadzący do jej fizycznej, a także psychicznej szkody. Zgodnie z art. 12 ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (t.j. Dz. U. z 2020 r., poz. 218 z późn. zm.), przemoc w rodzinie to „jednorazowe lub powtarzające się umyślne działanie lub zaniechanie naruszające prawa lub dobra osobiste członków rodziny, w szczególności narażające te osoby na niebezpieczeństwo utraty życia, zdrowia, naruszające ich godność, nietykalność cielesną, wolność, w tym seksualną, powodujące szkody na ich zdrowiu fizycznym lub psychicznym, a także wywołujące cierpienia i krzywdy moralne osób dotkniętych przemocą”.

W odniesieniu do zachowań przemocowych w rodzinie zwraca się uwagę na cztery cechy charakterystyczne, które są ze sobą ściśle powiązane, występują jednocześnie i stanowią istotę problemu. Pierwszą jest intencjonalność, co oznacza, że postępowanie sprawcy nie jest przypadkowe, ma charakter świadomego i zamierzonego działania. Drugim równoległym mechanizmem jest wykorzystanie przez sprawcę nierównowagi sił fizycznych, psychicznych, ekonomicznych do wymuszenia na osobie bliskiej pożądanego zachowania. Trzecia cecha to uderzenie w dobro drugiej osoby, naruszenie jej wolności osobistej i godzenie w jej podstawowe prawa. Ostatnia cecha to spowodowanie konkretnej szkody psychicznej bądź fizycznej, zadawanie bólu i cierpienia.

Osobami doznającymi przemocy w rodzinie najczęściej są kobiety i dzieci¹. Przemoc dotyczy jednak również mężczyzn oraz osób starszych. Przemoc wobec osób starszych, definiowana jest jako pojedyncze lub powtarzające się działanie, lub brak odpowiedniego działania, które występuje w jakiegokolwiek relacji, gdzie oczekuje się zaufania. Przemoc ta może przybierać różne formy, takie jak: przemoc fizyczna, przemoc psychiczna, seksualna, finansowa, a także formę intencjonalnego oraz nieintencjonalnego zaniedbania². Ponadto może dochodzić do innej formy przemocy, a mianowicie do dyskryminacji. Może ona przybierać formę działań świadomych lub nieświadomych. Ofiarami takich poczynań padają również osoby starsze, które ze względu na swój wiek są dyskryminowane na rynku pracy, w doborze ofert rozrywkowych i rekreacyjnych³.

Wśród osób doznających przemocy może występować wyuczona bezradność, którą określa się jako syndrom zaburzeń poznawczych, motywacyjnych i emocjonalnych powstałych na skutek doświadczania przez jednostkę sytuacji braku kontroli. Dane zjawisko prowadzi najczęściej do braku motywacji zmiany danej sytuacji, przez co praca z osobami dotkniętymi

---

¹<https://statystyka.policja.pl/st/wybrane-statystyki/przemoc-w-rodzinie/50863,Przemoc-w-rodzinie.html>

² A.Starega, Przemoc wobec osób starszych. Czasopismo Niebieska linia, Instytut Psychologii i Zdrowia Polskiego Towarzystwa Psychologicznego. Przemoc, 2003.

³ E. Sygit, R. Ossowski, Przemoc wobec osób starszych ze względu na ich wiek, płeć i wykształcenie, Gerontologia Polska, tom 16, nr 3, 163-168.

PROGRAM PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY W RODZINIE ORAZ OCHRONY OFIAR PRZEMOCY W RODZINIE NA TERENIE GMINY DUSZNIKI NA LATA 2021-2024

przemocą w rodzinie jest niezwykle trudna i czasochłonna⁴. Wyuczona bezradność prowadzi do pojawienia się trzech rodzajów deficytów:

- deficytu motywacyjnego polegającego na zmniejszeniu motywacji do emitowania nowych działań dowolnych, czego wskaźnikiem jest m. in. dłuższy czas latencji;
- deficytu poznawczego polegającego na zaburzeniu w dostrzeganiu zależności pomiędzy reakcją a wzmocnieniem. Jeżeli jednostka, nawet przypadkowo, emituje zachowanie, które przynosi jej wzmocnienie, to ma trudności w dostrzeżeniu związku pomiędzy emitowanym zachowaniem a wzmocnieniem;
- deficytu emocjonalnego, czyli pojawienie się lęku, uczuć związanych z przygnębieniem i depresją⁵.

Osoby doznające przemocy nierzadko charakteryzuje niskie poczucie własnej wartości, winy oraz wstydu, co jest efektem poniżania, upokarzania i ciągłego krytykowania. To wszystko powoduje, że osoby te nabierają przekonania, iż są bez wartości, tracą dla siebie szacunek, wiarę we własne możliwości oraz zanika u nich poczucie bezpieczeństwa i zaufanie do siebie samego. Mają skrajnie niską samoocenę, czują złość i urazę, nie widzą też możliwości wyjścia z takiej sytuacji. Dopatrują się winy w sobie, a świat postrzegają jako wrogi i niepojęty.

Przemoc w rodzinie dotyczy również rodzin, w których występują uzależnienia. Uzależnienie przynajmniej jednego członka rodziny ma niekorzystny wpływ na funkcjonowanie pozostałych jej członków. Wynika to między innymi z atmosfery panującej w domu, a także zaburzonych relacji między członkami rodziny z problemem alkoholowym. Stan chronicznego napięcia i stresu wpływa destrukcyjnie nie tylko na funkcjonowanie w życiu codziennym osób dorosłych, ale stanowi zagrożenie dla prawidłowego rozwoju dziecka. Trwanie w ciągłej niepewności, nieprzewidywalność wydarzeń wywołuje u niego poczucie braku stabilności oraz bezpieczeństwa.

RODZAJE PRZEMOCY

Wyróżnić można następujące formy przemocy:

- 1. Fizyczną** – jest to naruszenie nietykalności fizycznej, celowe uszkodzenie ciała, zadawanie bólu bądź groźba uszkodzenia ciała. Jej skutki mogą być przeróżne, np. złamania, siniaki, poparzenia, rany cięte itp. Powodowana jest poprzez np. kopanie, parzenie, duszenie, popychanie, policzkowanie, użycie broni.
- 2. Psychiczną** – przemoc psychiczna oznacza powtarzające się poniżanie i ośmieszanie, manipulowanie dla własnych celów, wciąganie w konflikty, brak właściwego wsparcia, np. wyśmiewanie poglądów, religii, pochodzenia, narzucanie własnych poglądów, karanie przez odmowę zainteresowania, uczuć czy szacunku, stała krytyka, wmawianie choroby psychicznej, izolacja społeczna, czyli kontrolowanie i zakazywanie bądź ograniczanie kontaktów z innymi ludźmi, domaganie się posłuszeństwa, ograniczanie snu i pożywienia, stosowanie gróźb, degradacja werbalna (wyzywanie, poniżanie, upokarzanie, zawstydzanie).
- 3. Seksualną** – jako przykłady tego rodzaju przemocy wymienia się: wymuszanie pożycia seksualnego, wymuszanie nieakceptowanych pieszczot i praktyk seksualnych, wymuszanie

⁴ M. Kofta, G. Sędek, Wyuczona bezradność. Podejście informacyjne, [w:] M. Kof - t a, Psychologia aktywności: zaangażowanie, sprawstwo, bezradność, Wydawnictwo Nakom, Poznań, 1993.

⁵ T. Jarmakowski, Styl atrybucji, poczucie kontroli i płęć a podatność na powstawanie syndromu wyuczonej bezradności, FOLIA PSYCHOLOGICA 13, 2009, s. 55-73.

PROGRAM PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY W RODZINIE ORAZ OCHRONY OFIAR PRZEMOCY W RODZINIE NA TERENIE GMINY DUSZNIKI NA LATA 2021-2024

seksu z osobami trzecimi, sadystyczne formy współżycia seksualnego, demonstrowanie zazdrości, krytyka zachowań seksualnych itp.

4. **Ekonomiczną** – opisywana jest zazwyczaj jako używanie pieniędzy lub innych wartości materialnych do zaspokojenia potrzeb władzy i kontroli przez sprawcę. Podporządkowanie materialne partnerki bądź innych osób w rodzinie sprawia, iż czują się one uzależnione od dochodów bądź majątku sprawcy albo stają się odpowiedzialne za utrzymanie rodziny. Pieniądże czy wartości materialne są używane zatem jako instrument, narzędzie do budowania jawnej lub ukrytej dominującej pozycji w rodzinie i stają się swojego rodzaju kartą przetargową.
5. **Zaniedbanie** – nazywane jest ukrytą formą przemocy. Zaniedbywaniem jest niezaspokajanie podstawowych potrzeb biologicznych i psychicznych dzieci. Może ono się zacząć już w okresie życia płodowego, kiedy matka prowadzi niehigieniczny tryb życia. Zaniedbywanie ma także miejsce wówczas, gdy dziecko ma zaspokojone potrzeby o charakterze biologicznym, ale nie ma zagwarantowanej prawidłowej stymulacji poznawczej. Skrajnym przypadkiem zaniedbania jest wzrastające w ostatnich latach porzucenie dziecka z narażeniem go na utratę zdrowia, a nawet życia⁶.

SKALA PRZEMOCY Z PERSPEKTYWY BADAŃ OGÓLNOPOLSKICH

Realizowane na przestrzeni lat badania i prowadzone statystyki pokazują, że problem przemocy w rodzinie dotyka rocznie dziesiątki tysięcy osób. Warto przy tym pamiętać, że jest to bardzo wrażliwy temat i ludzie nierzadko boją się lub wstydzą przyznać, że dotyczy ich bezpośrednio. Jak wynika z danych statystycznych odnoszących się do przemocy w rodzinie gromadzonych przez policję, w 2019 roku ogólna liczba osób doznających przemocy kształtowała się na poziomie 88 032. O skali problemu przemocy świadczą również badania przeprowadzone w 2014 roku na zlecenie Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej w ramach projektu „Diagnoza i porównanie skali zjawiska przemocy w rodzinie oraz ocena efektywności działań podejmowanych na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie”. Wynika z nich, że co trzeci respondent zna osobiście w swoim otoczeniu/sąsiedztwie takie rodziny, o których słyszał lub wie, że dochodzi w nich do różnych form przemocy wobec kobiet. Przypadki przemocy wobec mężczyzn zna natomiast co piąty ankietowany. Z deklaracji osób biorących udział w badaniu wynika, że odsetek osób doświadczających przemocy w ciągu całego swojego życia kształtował się na poziomie 24,7%. Przemoc w rodzinie stanowi jeden z poważniejszych problemów współczesnych państw na całym świecie. Przeciwdziałanie temu zjawisku powinno zajmować więc priorytetowe miejsce wśród zadań realizowanych zarówno na szczeblu krajowym, jak i lokalnym.

Wyniki badań ogólnopolskich dotyczące krzywdzenia dzieci są niepokojące: siedmiu na dziesięciu nastolatków w wieku 11-17 lat doświadczyło w swoim życiu przynajmniej jednej z siedmiu kategorii krzywdzenia, przemocy ze strony bliskich dorosłych doświadczyło 41%, a świadkami przemocy domowej było 15% badanych uczniów. Doświadczanie przemocy w rodzinie niesie za sobą poważne konsekwencje zarówno w okresie dorastania jak i w dorosłym życiu. Mając na uwadze szeroko dostępną wiedzę o następstwach stosowania

---

⁶ J. Helios, W. Jedlecka, Współczesne oblicza przemocy. Zagadnienia wybrane, Uniwersytet Wrocławski, Wrocław 2017.

PROGRAM PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY W RODZINIE ORAZ OCHRONY OFIAR PRZEMOCY W RODZINIE NA TERENIE GMINY DUSZNIKI NA LATA 2021-2024

przemocy wobec dzieci, szczególnie niepokojące jest to, że część społeczeństwa nadal aprobuje stosowanie kar cielesnych w procesie wychowania. Z Raportu Rzecznika Praw Dziecka z 2017 roku wynika, że połowa Polaków uważa (52%), iż są sytuacje kiedy dziecko należy ukarać klapssem, a zdecydowani przeciwnicy takich zachowań stanowią jedynie 21% społeczeństwa.

UZASADNIENIE WPROWADZENIA PROGRAMU

Zgodnie z treścią art. 6 ustawy 2 pkt 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 218 z późn. zm.) do zadań własnych gminy należy opracowanie i realizacja gminnego programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie. Program ma istotne znaczenie dla realizacji celów polityki społecznej w skali lokalnej. Kolejne obowiązki przypisane gminie przez ustawodawcę to:

- prowadzenie poradnictwa i interwencji w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie, szczególnie poprzez działania edukacyjne służące wzmocnieniu opiekuńczych i wychowawczych kompetencji rodziców w rodzinach zagrożonych przemocą,
- zapewnienie osobom dotkniętym przemocą w rodzinie miejsc w ośrodkach wsparcia,
- tworzenie zespołów interdyscyplinarnych.

Zatem redakcja niniejszego dokumentu stanowi wypełnienie jednego ze wskazań ustawy, pozwala jednocześnie na dokonanie szczegółowej analizy problemu oraz prezentuje konkretne metody przeciwdziałania przemocy występującej w społeczności lokalnej, jaką tworzą na co dzień mieszkańcy gminy Duszniki. Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na terenie Gminy Duszniki na lata 2021-2024 jest kontynuacją działań podejmowanych w ramach realizacji wcześniejszego dokumentu. Istotnym elementem programu jest zatem dalsze wprowadzanie w życie działań mających na celu z jednej strony podnoszenie świadomości społecznej na temat przyczyn i skutków przemocy w rodzinie oraz promowanie metod wychowawczych bez używania przemocy, a z drugiej strony zapewnienie ochrony i udzielanie pomocy osobom dotkniętym przemocą w rodzinie, a także upowszechnianie informacji o możliwościach i formach udzielania pomocy zarówno osobom dotkniętym przemocą, jak i stosującym przemoc w rodzinie.

PODSTAWY PRAWNE OPRACOWANIA PROGRAMU

Poniżej wymieniono podstawowe akty prawne podejmujące temat przeciwdziałania przemocy i regulujące postępowanie różnych podmiotów w stosunku do sprawców oraz ofiar przemocy w rodzinie. Stanowią one również fundament prawny dla zapisów Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na terenie Gminy Duszniki na lata 2021-2024.

Program będzie realizowany w oparciu o następujące dokumenty normujące problematykę przeciwdziałania przemocy w rodzinie:

- ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (t.j. Dz.U. z 2020 r. poz. 218 z późn. zm.);
- ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (t.j. Dz.U. z 2020 poz. 1876);
- ustawa z 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (t.j. Dz.U. z 2020 r. poz. 821);

**PROGRAM PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY W RODZINIE
ORAZ OCHRONY OFIAR PRZEMOCY W RODZINIE NA TERENIE
GMINY DUSZNIKI NA LATA 2021-2024**

- ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (t.j. Dz.U. z 2020 r. poz. 1492);
- ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (t.j. Dz.U. z 2020 r. poz. 2050 z późn. zm.);
- ustawa z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz.U. z 2020 r. poz. 713 z późn. zm.);
- ustawa z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (t.j. Dz.U. z 2020 r. poz. 1057);
- ustawa z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji (t.j. Dz.U. z 2020 r. poz. 360 z późn. zm.);
- ustawa z dnia 25 lutego 1964 r. Kodeks rodzinny i opiekuńczy (t.j. Dz.U. z 2020 r. poz. 1359);
- ustawa z dnia 25 lutego 1997 r. Kodeks karny (t.j. Dz.U. z 2020 r. poz. 1444 z późn. zm.);
- ustawa z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeks postępowania karnego (t.j. Dz.U. z 2020 r. poz. 30 z późn. zm.).

Ponadto Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na terenie Gminy Duszniki jest spójny z:

- Krajowym Programem Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie na lata 2014-2020;
- Wojewódzkim Programem Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie na lata 2014-2020;
- Powiatowym Programem Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie;
- Strategią Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Duszniki na lata 2021-2030;
- Gminnym Programem Wspierania Rodziny na lata 2021-2023;
- Gminnym Programem Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

Niniejszy dokument został opracowany na podstawie materiałów, sprawozdań i danych Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Dusznikach.

CHARAKTERYSTYKA GMINY DUSZNIKI

Duszniki to gmina wiejska położona w województwie wielkopolskim, w powiecie szamotulskim, zajmuje ona obszar 156 km², a w tym użytki rolne zajmują 85%, a użytki leśne 6%. Gmina graniczy:

- od północnego wschodu z gminą Kaźmierz,
- od północy z gminą Szamotuły,
- od północnego zachodu z gminą Pniewy,
- od zachodu z gminą Lwówek,
- od południowego zachodu z gminą Kuślin,
- od północy z gminą Opalenica i gminą Buk,
- od południowego wschodu z gminą Tarnowo Podgórne.

**PROGRAM PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY W RODZINIE
ORAZ OCHRONY OFIAR PRZEMOCY W RODZINIE NA TERENIE
GMINY DUSZNIKI NA LATA 2021-2024**

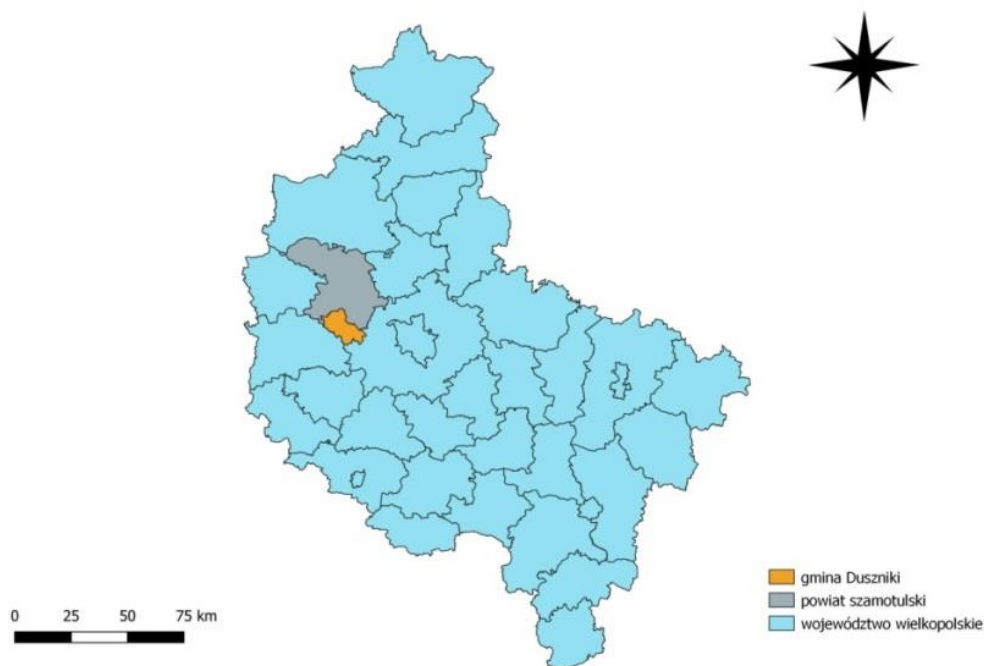
Rysunek 1. Położenie gminy Duszniki

Źródło: <https://www.google.com/maps>

Gmina Duszniki podzielona jest na 18 sołectw t.j.: Brzoza-Grodziszczko, Ceradz Dolny, Chełminko, Duszniki, Grzebienisko, Kunowo, Mieściska, Młynkowo, Niewierz, Podrzewie, Sarabia, Sędzinko-Zalesie, Sędziny, Sękowo, Wierzeja, Wilczyna, Wilkowo, Zakrzewko.

Rysunek 2. Gmina Duszniki na tle województwa wielkopolskiego

Źródło: opracowanie własne na podstawie Bazy Danych Obiektów Topograficznych (bdot10k)

Liczba ludności na terenie gminy Duszniki pod koniec 2019 roku wyniosła 9 109 osób (stan na 31.12.2019). Pod względem płci różnica była minimalna, niewielką przewagą miały kobiety – 4 558 osób, a liczba mężczyzn równa była 4 551 osób.

W okresie 2018-2019 liczba mieszkańców zwiększyła się o 112 osób (tj. o 1,2%). Współczynnik feminizacji dla gminy Duszniki wynosi 100, co oznacza, że na każdych 100

**PROGRAM PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY W RODZINIE
ORAZ OCHRONY OFIAR PRZEMOCY W RODZINIE NA TERENIE
GMINY DUSZNIKI NA LATA 2021-2024**

mężczyzn przypada 100 kobiet. Wskaźnik ten jest nieco niższy w porównaniu do wskaźnika feminizacji w województwie wielkopolskim, który kształtuje się na poziomie 106.

Wykres 1. Liczba mieszkańców gminy Duszniki w latach 2017-2019

wyszczególnienie	jednostka miary	2017	2018	2019
ogółem	osoba	8 933	8 997	9 109
mężczyźni	osoba	4 444	4 480	4 551
	%	49,7	49,8	50,0
kobiety	osoba	4 489	4 517	4 558
	%	50,3	50,2	50,0

Źródło: <https://bdl.stat.gov.pl/>

Wskaźnikiem dodatkowo obrazującym dynamikę zmian w strukturze demograficznej jest wskaźnik przyrostu naturalnego. Przyrost naturalny, czyli różnica między liczbą urodzeń żywych, a liczbą zgonów w gminie Duszniki jest dodatni i wynosi 63, co odpowiada przyrostowi naturalnemu 6,96 na 1000 mieszkańców. Na przestrzeni ostatnich trzech lat przyrost naturalny w Gminie zawsze przyjmował wartość dodatnią.

Tabela 1. Przyrost naturalny dla gminy Duszniki w latach 2017-2019

wyszczególnienie	2017	2018	2019
urodzenia żywe ogółem	114	97	133
zgony ogółem	63	85	70
przyrost naturalny ogółem	51	12	63

Źródło: <https://bdl.stat.gov.pl/>

Struktura ludności w gminie Duszniki według ekonomicznych grup wieku (stan na koniec 2019 roku) przedstawia się następująco:

- 21,3% mieszkańców jest w wieku przedprodukcyjnym – 0-17 lat;
- 61,3% mieszkańców Gminy jest w wieku produkcyjnym – dla kobiet jest to między 18-59 rokiem życia, a dla mężczyzn między 18-64 rokiem życia;
- 17,4% mieszkańców jest w wieku poprodukcyjnym (kobiety – 60 lat i więcej, mężczyźni – 65 lat i więcej).

Poniższa tabela przedstawia ekonomiczne grupy wieku w gminie Duszniki. Na przestrzeni lat 2017-2019 dostrzegalny jest stopniowy wzrost udziału osób w wieku poprodukcyjnym w ogólnej liczbie ludności. Odsetek osób w wieku przedprodukcyjnym utrzymuje się na względnie stałym poziomie, natomiast udział osób w wieku produkcyjnym spada.

Tabela 2. Udział ludności według ekonomicznych grup wieku w ogólnej liczbie ludności w latach 2017-2019 (w procentach)

wyszczególnienie	2017	2018	2019
wiek przedprodukcyjny	21,2	21,1	21,3
wiek produkcyjny	62,4	61,8	61,3
wiek poprodukcyjny	16,4	17,1	17,4

Źródło: <https://bdl.stat.gov.pl/>

**PROGRAM PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY W RODZINIE
ORAZ OCHRONY OFIAR PRZEMOCY W RODZINIE NA TERENIE
GMINY DUSZNIKI NA LATA 2021-2024**

Infrastruktura sportowa, rekreacyjna, czy kulturalna to ważny aspekt funkcjonowania gminy, który ma za zadanie podnosić jakość życia mieszkańców. Działalność kulturalną na terenie gminy Duszniki prowadzi między innymi Biblioteka Publiczna i Centrum Animacji Kultury Duszniki. W ramach Funkcjonowania BPICAK organizowane są m.in.: zajęcia komputerowe, wokalne, taneczne oraz z języka angielskiego.

Promocją i upowszechnianiem czytelnictwa, popularyzacją literatury, udzielaniem informacji oraz profesjonalną pomocą użytkownikom w poszukiwaniu wiadomości zajmuje się Biblioteka Publiczna w Dusznikach. Biblioteka oferuje zbiory o uniwersalnym profilu, księgozbiór (składa się z ok. 30 tys. woluminów), stopniowo gromadzone multimedia (audiobooki, płyty CD i CD-ROM, przezrocza, kasety VIS), prasę oraz dokumenty życia społecznego. Jest istotnym ośrodkiem wiedzy regionu oraz środowiska lokalnego. W ramach działalności Biblioteki organizowane są spotkania z pisarzami i poetami. Dodatkowo mieszkańcy mają możliwość skorzystania z bezpłatnego Internetu oraz wzięcia udziału w wielu konkursach literackich, recytatorskich oraz plastycznych. Dużym atutem Biblioteki jest możliwość sprowadzania książek z innych bibliotek krajowych, na życzenie czytelników⁷.

Popularyzacją rekreacji, organizacją zajęć, zawodów i imprez sportowo-rekreacyjnych zajmuje się Ośrodek Sportu i Rekreacji w Dusznikach. Do obiektów sportowych występujących na terenie Gminy wliczają się: boisko wielofunkcyjne, boisko do siatkówki plażowej, orlik boisko wielofunkcyjne, plac zabaw, polana „Czarny Bocian” wraz z ścieżką biegową, sala sportowa, sala widowiskowo sportowa, 2 siłownie zewnętrzne, stadion lekkoatletyczny, trasy rowerowe i piesze.

Na terenie Gminy funkcjonują następujące kluby sportowe:

- Ludowy Klub Sportowy „SOKÓŁ”;
- Uczniowski Klub Sportowy „OLIMP DUSZNIKI”;
- Uczniowski Klub sportowy „SPARTAKUS”;
- Ludowy Zespół Sportowy „HURAGAN”;
- Uczniowski Klub Sportowy „DYSKOBOL”;
- Uczniowski Klub Sportowy „SOKÓŁ”.

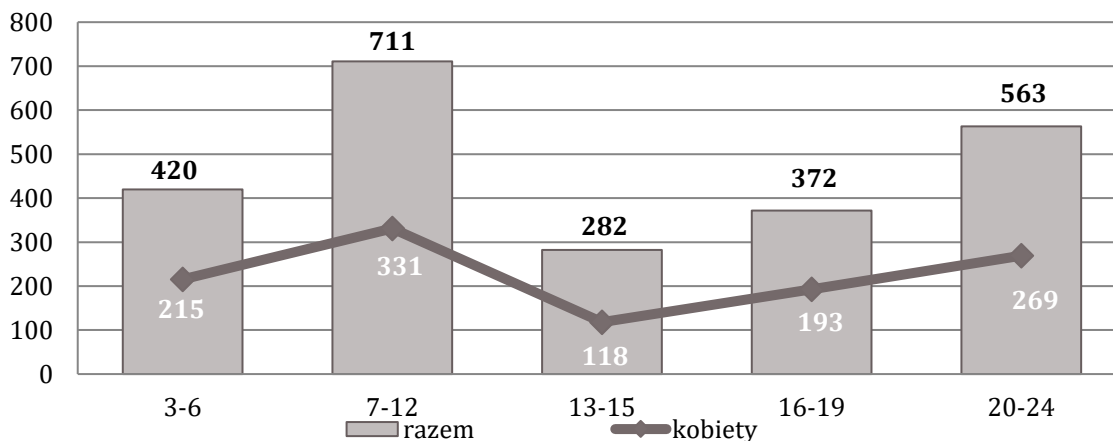
W wieku potencjalnej nauki (3-24 lata) w 2019 roku było 2 348 mieszkańców gminy Duszniki. Rozpatrując kwestię ludności Gminy z podziałem na poszczególne edukacyjne grupy wiekowe możemy zauważyć, że najwięcej osób miało w przedmiotowym roku 7-12 lat (711 osób). Na drugim miejscu pod tym względem znalazły się osoby mające 20-24 lata (563 osoby), natomiast na trzecim mające 3-6 lat (420 osób). Ludność Gminy według edukacyjnych grup wieku z podziałem na płeć w 2019 roku prezentuje poniższy wykres.

---

⁷ /www.bpicak.pl/index.php/biblioteka/o-bibliotece

**PROGRAM PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY W RODZINIE
ORAZ OCHRONY OFIAR PRZEMOCY W RODZINIE NA TERENIE
GMINY DUSZNIKI NA LATA 2021-2024**

Wykres 2. Ludność gminy Duszniki według edukacyjnych grup wieku z podziałem na płeć w 2019 roku

Źródło: <https://bdl.stat.gov.pl/>

Na terenie gminy Duszniki funkcjonują następujące publiczne szkoły i przedszkola:

- Szkoła Podstawowa w Dusznikach z filią w Podrzewiu,
- Szkoła Podstawowa w Grzebienisku z oddziałami przedszkolnymi,
- Szkoła Podstawowa w Sędzinku z oddziałami przedszkolnymi,
- Zespół Przedszkoli w Dusznikach (Duszniki, Podrzewie, Sękowo).

ZASOBY UMOŻLIWIAJĄCE PRZECIWDZIAŁANIE PRZEMOCY W RODZINIE WŚRÓD MIESZKAŃCÓW GMINY DUSZNIKI

Działaniami mającymi na celu przeciwdziałanie przemocy w rodzinie w gminie Duszniki zajmuje się Gminny Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie. Zespół Interdyscyplinarny tworzy wójt powołując do niego przedstawicieli: jednostek organizacyjnych pomocy społecznej, komisji rozwiązywania problemów alkoholowych, Policji, oświaty, ochrony zdrowia i organizacji pozarządowych. W skład zespołu interdyscyplinarnego wchodzi także kuratorzy sądowi oraz prokuratorzy. Zgodnie z zapisami ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (tj. Dz.U. z 2020 r. poz. 218 z późn. zm.):

1. Zespół interdyscyplinarny realizuje działania określone w gminnym programie przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie.
2. Zadaniem zespołu interdyscyplinarnego jest integrowanie i koordynowanie działań podmiotów, o których mowa w art. 9a ust. 3 i 5, oraz specjalistów w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie, w szczególności przez:
  - 1) diagnozowanie problemu przemocy w rodzinie;
  - 2) podejmowanie działań w środowisku zagrożonym przemocą w rodzinie mających na celu przeciwdziałanie temu zjawisku;
  - 3) inicjowanie interwencji w środowisku dotkniętym przemocą w rodzinie;
  - 4) rozpowszechnianie informacji o instytucjach, osobach i możliwościach udzielenia pomocy w środowisku lokalnym;

**PROGRAM PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY W RODZINIE
ORAZ OCHRONY OFIAR PRZEMOCY W RODZINIE NA TERENIE
GMINY DUSZNIKI NA LATA 2021-2024**

5) inicjowanie działań w stosunku do osób stosujących przemoc w rodzinie.

Dane na temat zasobów instytucjonalnych umożliwiających realizację Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie wraz z obszarami ich działania przedstawiono w poniższej tabeli.

Tabela 3. Dane na temat zasobów instytucjonalnych umożliwiających realizację Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie wraz z obszarami ich działania

Instytucja	Obszar działania
Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej	<ul style="list-style-type: none"> – Wczesna diagnoza, – poradnictwo, – udzielanie wsparcia finansowego i rzeczowego, – wydawanie ulotek edukacyjno-informacyjnych, – organizowanie pomocy psychologicznej dla osób znajdujących się w trudnej sytuacji życiowej, – prowadzenie lokalnych kampanii edukacyjnych, – udział w ogólnopolskich kampaniach społecznych związanych z profilaktyką przemocy i uzależnień, – obsługa organizacyjno-techniczna Zespołu Interdyscyplinarnego, – uczestnictwo w realizacji procedury „Niebieskie Karty”.
Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych	<ul style="list-style-type: none"> – Realizacja działań wynikających z ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie, ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii.
Placówki oświatowe	<ul style="list-style-type: none"> – Wczesna diagnoza, – uczestnictwo w realizacji procedury „Niebieskie Karty”, – realizacja projektów profilaktycznych podejmujących problematykę przemocy, – udział w kampaniach edukacyjno-informacyjnych.
Posterunek Policji	<ul style="list-style-type: none"> – Uczestnictwo w realizacji procedury „Niebieskie Karty”, – podejmowanie interwencji w przypadku naruszenia przepisów ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie.
Służba zdrowia	<ul style="list-style-type: none"> – Wczesna diagnoza, – przekazywanie informacji na temat różnych form pomocy, – uczestnictwo w realizacji procedury „Niebieskie Karty”.

**PROGRAM PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY W RODZINIE
ORAZ OCHRONY OFIAR PRZEMOCY W RODZINIE NA TERENIE
GMINY DUSZNIKI NA LATA 2021-2024**

Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie i grupy robocze	<ul style="list-style-type: none"> – Diagnozowanie problemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie, – podejmowanie działań w środowisku zagrożonym przemocą w rodzinie mających na celu przeciwdziałanie temu zjawisku, – inicjowanie interwencji w środowiskach dotkniętych przemocą w rodzinie, – rozpowszechnianie informacji o instytucjach, osobach i możliwościach udzielenia pomocy w środowisku lokalnym, – inicjowanie działań w stosunku do osób stosujących przemoc, – opracowanie i realizacja planu pomocy w indywidualnych przypadkach wystąpienia przemocy w rodzinie, – monitorowanie sytuacji rodzin, w których dochodzi do przemocy oraz rodzin zagrożonych wystąpieniem przemocy, – dokumentowanie działań podejmowanych wobec rodzin, w których dochodzi do przemocy oraz efektów tych działań, – realizacja procedury „Niebieskie Karty”.
---	---

Źródło: opracowanie własne

Istotnym zasobem na terenie gminy Duszniki jest Gminny Punkt Konsultacyjno-Informacyjny, w którym specjalistyczne wsparcie uzyskują osoby mające problemy alkoholowe, narkotykowe oraz ich rodziny.

Można wyróżnić także podmioty będące pomocne w rozwiązywaniu problemów dotyczących przemocy, szczególnie w zakresie prowadzenia działalności profilaktycznej, takie jak:

- instytucje kultury, sportu i rekreacji,
- instytucje kościelne,
- lokalne organizacje pozarządowe.

Zasoby ludzkie:

Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w zakresie realizacji Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie współpracuje z osobami zawodowo zajmującymi się problemem przemocy w rodzinie na szczeblu gminnym oraz powiatowym, do których należą m.in.:

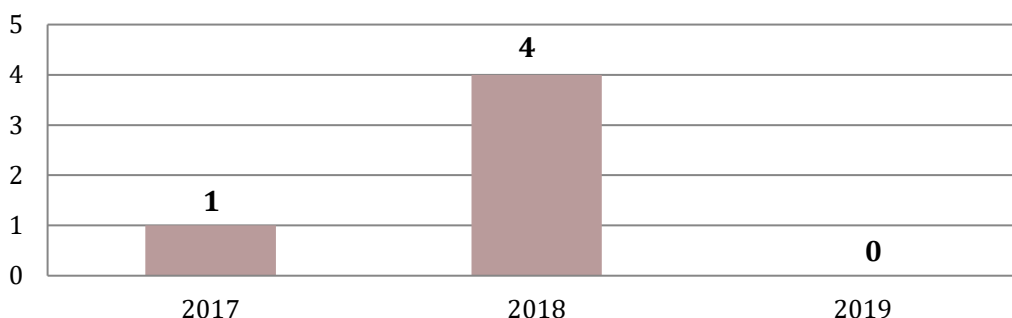
- pracownicy Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie,
- psychologów i pedagogów,
- funkcjonariusze Policji,
- kuratorzy społeczni oraz zawodowi,
- pracownicy socjalni,
- prawnicy,
- lekarze pierwszego kontaktu,
- członkowie Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

DIAGNOZA PROBLEMU PRZEMOCY W RODZINIE NA TERENIE GMINY DUSZNIKI

ANALIZA DANYCH ZASTANYCH

W 2019 roku z powodu przemocy w rodzinie z pomocy Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Dusznikach nie skorzystała żadna rodzina. W poprzednim roku ze wsparcia z omawianego powodu skorzystały 4 rodziny, z kolei w 2017 roku 1.

Wykres 3. Liczba rodzin korzystających z pomocy i wsparcia z powodu przemocy w rodzinie w latach 2017-2019

Źródło: Ocena Zasobów Pomocy Społecznej za 2017, 2018 i 2019

Kolejną analizowaną kwestią są dane statystyczne dotyczące działań Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie i grup roboczych w latach 2017-2019. W 2019 roku liczba posiedzeń Zespołu Interdyscyplinarnego wyniosła 4, czyli tyle samo co w latach ubiegłych. Liczba powołanych grup roboczych w 2019 roku kształtowała się na poziomie 15 co oznacza, że w stosunku do roku poprzedniego przyjęła mniejszą wartość, natomiast w porównaniu do 2017 roku wzrosła, aż o 88%. Na przestrzeni lat 2017-2019 liczba posiedzeń grup roboczych ulegała wahaniom. Dane w tym zakresie przedstawione zostały w tabeli poniżej.

Tabela 4. Dane statystyczne dotyczące działań Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie i grup roboczych w latach 2017-2019

wyszczególnienie	2017	2018	2019
liczba posiedzeń Zespołu Interdyscyplinarnego	4	4	4
liczba powołanych grup roboczych	8	18	15
liczba posiedzeń grup roboczych	16	49	28

Źródło: Sprawozdanie z działań podejmowanych przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej i Warsztat Terapii Zajęciowej w Dusznikach za 2017, 2018 i 2019 rok

W 2019 roku objętych pomocą Zespołu Interdyscyplinarnego było 15 rodzin, czyli o 4 rodziny mniej niż w roku ubiegłym i jednocześnie o 7 więcej niż w roku 2017. Dane w tym zakresie prezentuje poniższa tabela.

Tabela 5. Liczba rodzin objętych pomocą Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w latach 2017-2019

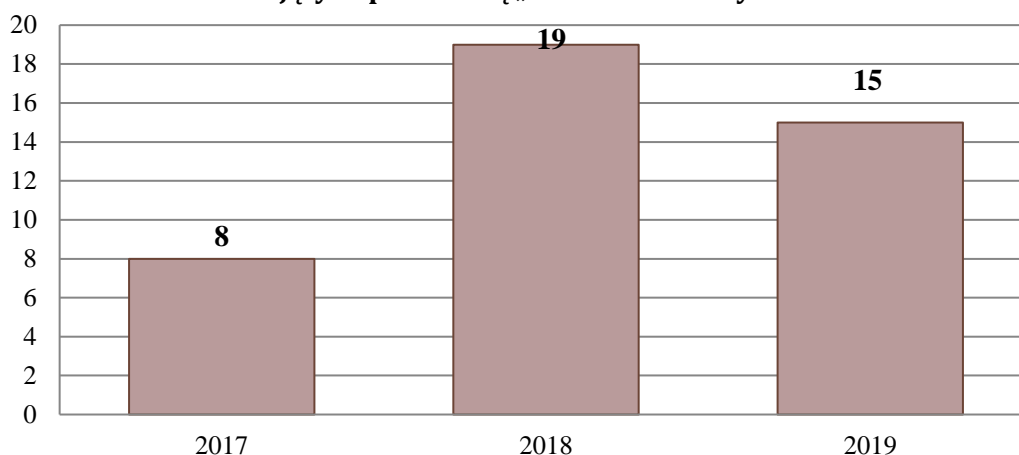
wyszczególnienie	2017	2018	2019
liczba rodzin	8	19	15

Źródło: Sprawozdanie z działań podejmowanych przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej i Warsztat Terapii Zajęciowej w Dusznikach za 2017, 2018 i 2019 rok

**PROGRAM PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY W RODZINIE
ORAZ OCHRONY OFIAR PRZEMOCY W RODZINIE NA TERENIE
GMINY DUSZNIKI NA LATA 2021-2024**

Podejmowanie interwencji w środowisku wobec rodziny dotkniętej przemocą odbywa się w oparciu o procedurę „Niebieskie Karty” i nie wymaga zgody osoby dotkniętej przemocą w rodzinie. Procedura „Niebieskie Karty” obejmuje ogół czynności podejmowanych i realizowanych przez przedstawicieli jednostek organizacyjnych pomocy społecznej, komisji rozwiązywania problemów alkoholowych, Policji, oświaty i ochrony zdrowia, w związku z uzasadnionym podejrzeniem zaistnienia przemocy w rodzinie. Przedstawiciele podmiotów wyżej wymienionych, realizują procedurę „Niebieskie Karty” w oparciu o zasadę współpracy i przekazują informacje o podjętych działaniach przewodniczącemu zespołu interdyscyplinarnego. Wszczęcie procedury „Niebieskie Karty” następuje przez wypełnienie formularza „Niebieska Karta - A” w przypadku powzięcia, w toku prowadzonych czynności służbowych lub zawodowych, podejrzenia stosowania przemocy wobec członków rodziny lub w wyniku zgłoszenia dokonanego przez członka rodziny, bądź przez osobę będącą świadkiem przemocy w rodzinie. W 2019 roku objętych procedurą „Niebieskie Karty” było 15 rodzin. Na przestrzeni ostatnich trzech lat liczba rodzin ulegała wahaniom – najczęściej odnotowano w 2018 roku (19), natomiast najmniej w 2017 roku (8).

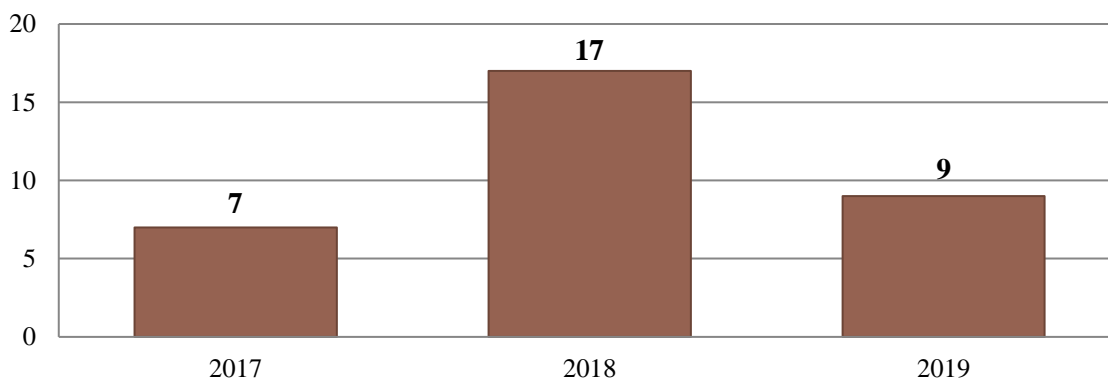
Wykres 4. Liczba rodzin objętych procedurą „Niebieskie Karty” w latach 2017-2019

Źródło: Sprawozdanie z działań podejmowanych przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej i Warsztat Terapii Zajęciowej w Dusznikach za 2017, 2018 i 2019 rok

Poniżej wykres przedstawia liczbę sporządzonych „Niebieskich Kart”, przez przedstawicieli Policji. W 2019 ich liczba wyniosła 9, czyli o 8 mniej, niż w roku poprzednim i jednocześnie o 2 więcej w porównaniu do 2017 roku.

Wykres 5. Liczba „Niebieskich Kart” sporządzonych przez przedstawicieli Policji w latach 2017-2019 roku

Źródło: dane z Komendy Powiatowej Policji w Szamotułach dotyczące procedury „Niebieskie Karty”

ANALIZA BADAŃ SPOŁECZNYCH

W 2020 roku na terenie gminy Duszniki przeprowadzone zostały badania, których istotą było poznanie opinii oraz postaw mieszkańców gminy Duszniki na temat problemu alkoholowego, nikotynowego, narkotykowego, przemocy domowej, rówieśniczej, cyberprzemocy, uzależnień behawioralnych, profilaktyki, rynku pracy, ubóstwa, wykluczenia społecznego, niepełnosprawności, osób starszych oraz bezpieczeństwa. W badaniu wzięło udział 65 uczniów, 72 dorosłych mieszkańców Gminy oraz 9 pracowników GOPS.

PROBLEM PRZEMOCY WŚRÓD UCZNIÓW

Doświadczenie przemocy kiedykolwiek w życiu zadeklarował niemal co czwarty uczeń (23%), jednak większość doznało jej ze strony kolegów ze szkoły. Na doświadczenie przemocy ze strony jakiegoś członka rodziny wskazało zdecydowanie mniej respondentów: 15% uczniów (*spośród osób, które kiedykolwiek doświadczyły przemocy tj. 15 osób*) przyznało, że doznało przemocy ze strony rodzeństwa.

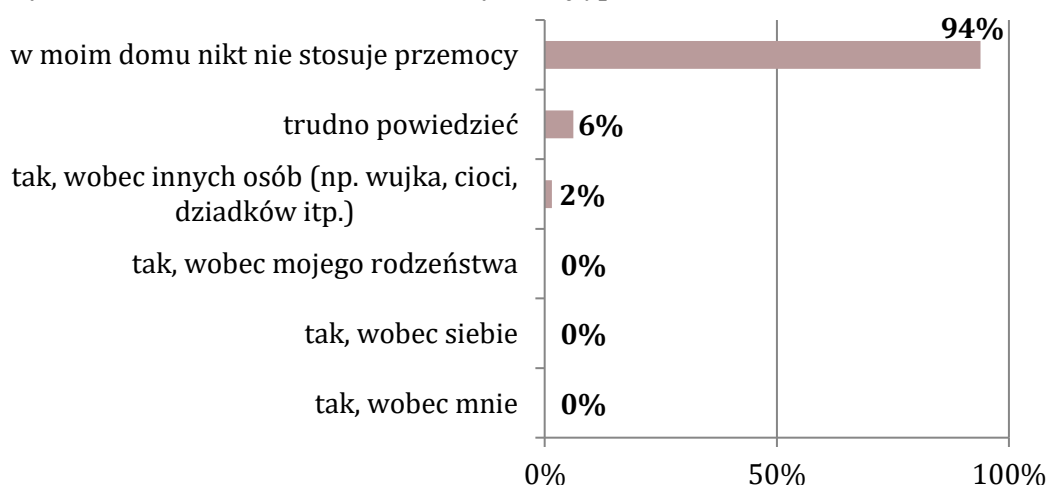
Tabela 6. Kto stosował wobec Ciebie przemoc? *Pytanie wielokrotnego wyboru, odpowiedzi nie sumują się do 100%

Odpowiedź	%	Liczba odp.
koledzy ze szkoły	54%	7
znajomi	15%	2
inne osoby	15%	2
rodzeństwo	15%	2
tata	0%	0
mama	0%	0

Źródło: Diagnoza problemów społecznych na terenie gminy Duszniki. Raport z badań zrealizowanych w 2020 roku

2% respondentów wskazało, że w ich domu członkowie rodziny stosują przemoc wobec innych osób, natomiast 6% miało trudność aby udzielić odpowiedzi na to pytanie.

Wykres 6. Czy w Twoim domu członkowie rodziny stosują przemoc?

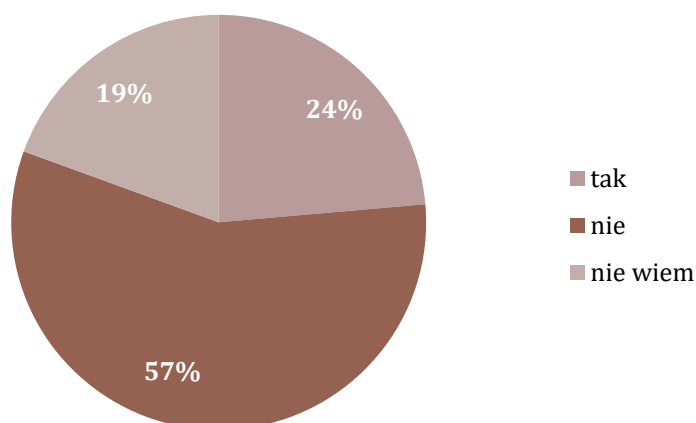
Źródło: Diagnoza problemów społecznych na terenie gminy Duszniki. Raport z badań zrealizowanych w 2020 roku

**PROGRAM PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY W RODZINIE
ORAZ OCHRONY OFIAR PRZEMOCY W RODZINIE NA TERENIE
GMINY DUSZNIKI NA LATA 2021-2024**

PROBLEM PRZEMOCY W RODZINIE WŚRÓD DOROSŁYCH MIESZKAŃCÓW

Jak wynika z zebranego materiału badawczego, na znajomość kogoś w swoim otoczeniu, kto doświadcza przemocy domowej wskazał średnio co czwarty respondent (24%). Znaczna część badanych wskazała na odpowiedź „trudno powiedzieć” (19%).

Wykres 7. Czy zna Pan/i kogoś w swoim otoczeniu, kto jest osobą doświadczającą przemocy w swoim domu?

Źródło: Diagnoza problemów społecznych na terenie gminy Duszniki. Raport z badań zrealizowanych w 2020 roku

Odsetek dorosłych mieszkańców gminy Duszniki deklarujących doznanie przemocy kształtuje się na poziomie 8%, spośród których 83% doświadczyło przemocy psychicznej, 17% - ekonomicznej i kolejne 17% mobbingu. Poniższa tabela przedstawia rozkład odpowiedzi respondentów na pytanie o osoby stosujące przemoc. Jak wynika z zebranego materiału badawczego najwięcej osób doznało przemocy ze strony partnera/partnerki oraz męża/żony.

Tabela 7. Kto stosował wobec Pana/i przemoc?

Odpowiedź	%	Liczba odp.
pracodawca	33%	2
mąż/żona	33%	2
mama	17%	1
tata	17%	1
partner/partnerka	17%	1
siostra	17%	1
kolega/koleżanka z pracy	17%	1
nieznajomy/a	17%	1
dziadkowie	0%	0
dziecko/dzieci	0%	0
brat	0%	0
inne osoby	0%	0

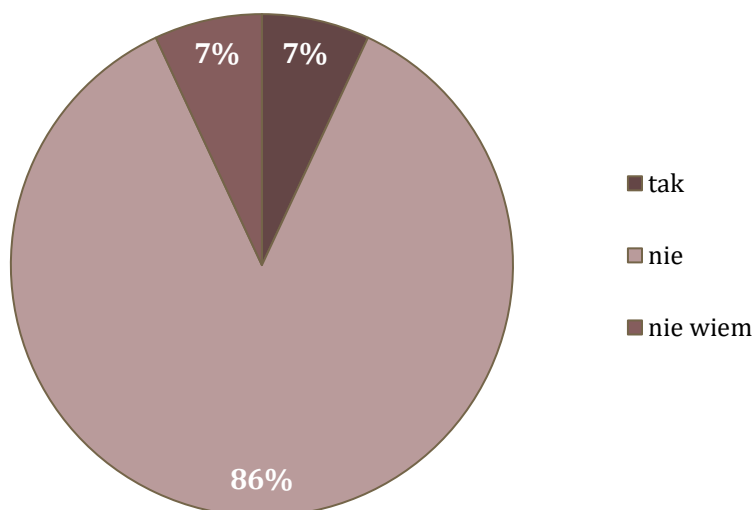
*Pytanie wielokrotnego wyboru, odpowiedzi nie sumują się do 100%

Źródło: Diagnoza problemów społecznych na terenie gminy Duszniki. Raport z badań zrealizowanych w 2020 roku

**PROGRAM PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY W RODZINIE
ORAZ OCHRONY OFIAR PRZEMOCY W RODZINIE NA TERENIE
GMINY DUSZNIKI NA LATA 2021-2024**

Analizowaną w Diagnozie kwestią była również opinia dorosłych mieszkańców Gminy na temat stosowania kar fizycznych w stosunku do dzieci, jako metody wychowawczej. Niepokojący wydaje się fakt, iż jednoznacznie negatywnie ocenia kary fizyczne 86% respondentów, a więc niemal co siódmy badany uważa, że stanowią one dobrą metodę wychowawczą lub stwierdza, że nie posiada w tym zakresie wiedzy.

Wykres 8. Czy Pana/i zdaniem stosowanie kar fizycznych w stosunku do dzieci jest dobrą metodą wychowawczą?

Źródło: Diagnoza problemów społecznych na terenie gminy Duszniki. Raport z badań zrealizowanych w 2020 roku

ANALIZA SWOT

Analiza SWOT jest to metoda analizy strategicznej pozwalająca skonfrontować ze sobą pozytywne i negatywne czynniki wewnątrz oraz na zewnątrz. Innymi słowy SWOT jest sposobem organizowania faktów, umożliwiającym zrozumienie danych i dostrzeżenie wynikających z nich konsekwencji. Polega na podzieleniu zebranych informacji na cztery grupy (cztery kategorie czynników strategicznych):

- **S (Strengths)** – mocne strony: wszystko to co stanowi atut, przewagę, zaletę;
- **W (Weaknesses)** – słabe strony: wszystko to co stanowi słabość, barierę, wadę;
- **O (Opportunities)** – szanse: wszystko to co stwarza szansę korzystnej zmiany;
- **T (Threats)** – zagrożenia: wszystko to co stwarza niebezpieczeństwo zmiany niekorzystnej.

**PROGRAM PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY W RODZINIE
ORAZ OCHRONY OFIAR PRZEMOCY W RODZINIE NA TERENIE
GMINY DUSZNIKI NA LATA 2021-2024**

MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Atrakcyjne położenie geograficzne. ▪ Wzrost liczby ludności. ▪ Dodatni przyrost naturalny. ▪ Spadek liczby osób bezrobotnych. ▪ Funkcjonowanie Biblioteki Publicznej i Centrum Animacji Kultury. ▪ Zasoby - instytucje i specjaliści działający w obszarze przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz uzależnieniom (Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, Asystent rodziny, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Punkt Konsultacyjno-Informacyjny). ▪ Działalność Warsztatu Terapii Zajęciowej. ▪ Spadek liczby rodzin korzystających z pomocy społecznej. ▪ Rozwinięta oferta edukacyjna. ▪ Stosunkowo mały odsetek dorosłych mieszkańców deklarujących doświadczanie oraz stosowanie przemocy. ▪ Stosunkowo niska liczba rodzin korzystających z pomocy i wsparcia z powodu alkoholizmu. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Wzrost udziału osób starszych w ogólnej liczbie ludności. ▪ Znaczny odsetek osób długotrwale bezrobotnych. ▪ Stosunkowo znaczny odsetek uczniów deklarujących doświadczenie przemocy kiedykolwiek w życiu. ▪ Znaczny odsetek dorosłych mieszkańców znających w swoim otoczeniu kogoś dotkniętego problemem przemocy domowej. ▪ Brak świadomości znacznej części mieszkańców odnośnie negatywnych konsekwencji stosowania kar fizycznych.
SZANSE	ZAGROŻENIA
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Zmiany w przepisach prawnych umożliwiające skuteczniejsze formy niesienia pomocy rodzinom zagrożonym przemocą. ▪ Polityka państwa związana ze zwiększaniem środków finansowych na przeciwdziałanie przemocy. ▪ Kampanie informacyjne wpływające na zmianę świadomości społeczeństwa dotyczące problemu przemocy w rodzinie oraz uzależnień. ▪ Możliwości pozyskiwania środków finansowych z nowych źródeł finansowania. ▪ Szkolenia podnoszące umiejętności zawodowe osób zajmujących się problematyką przemocy oraz uzależnień 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Negatywne wzorce zachowań społecznych. ▪ Wypalenie zawodowe dotyczące część kadry instytucji przeciwdziałających przemocy w rodzinie oraz uzależnieniom. ▪ Problem uzależnienia od alkoholu w rodzinach. ▪ Ukrywanie przez rodzinę występowania aktów przemocy, uzależnienia członków rodziny, niechęć do współpracy. ▪ Niedoinformowanie społeczne odnośnie placówek świadczących pomoc osobom krzywdzonym, uzależnionym i współuzależnionym. ▪ Brak gwarancji bezpieczeństwa osób doświadczających przemocy. ▪ Nieizolowanie sprawcy przemocy od osoby jej doświadczającej.

**PROGRAM PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY W RODZINIE
ORAZ OCHRONY OFIAR PRZEMOCY W RODZINIE NA TERENIE
GMINY DUSZNIKI NA LATA 2021-2024**

<p>(szkolenia dla różnych grup zawodowych).</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Dostęp do informacji oraz bezpłatnej pomocy i wsparcia dla osób uzależnionych i doznających przemocy w rodzinie dzięki funkcjonowaniu Punktu Konsultacyjno-Informacyjnego. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Wzrost zachowań suicydalnych wśród dzieci i młodzieży. ▪ Wzrost problemów opiekuńczo-wychowawczych w rodzinach. ▪ Narastanie zjawiska wyuczonej bezradności. ▪ Podejmowanie zachowań ryzykownych przez dzieci i młodzież. ▪ Zagrożenie problemem uzależnień wśród dzieci i młodzieży.
--	---

CELE, ZADANIA I REALIZATORZY PROGRAMU

Celem głównym Programu jest:

Zmniejszenie liczby osób doświadczających przemocy domowej.

Cel będzie realizowany w następujących obszarach:

- A. Profilaktyka i prewencja.
- B. Terapia i rehabilitacja.
- C. Monitoring.

Cele szczegółowe Programu postawione na podstawie zidentyfikowanych problemów:

A. Profilaktyka i prewencja.

A 1. Zwiększenie wiedzy w zakresie problematyki przemocy w rodzinie, a także negatywnego wpływu stosowania kar fizycznych w procesie wychowania.

A 2. Pogłębienie wiedzy o problemie jakim jest przemoc wśród dzieci i młodzieży.

A 3. Zwiększenie poziomu wrażliwości mieszkańców Gminy na problem społeczny jakim jest przemoc domowa.

Lp.	Zadanie	Wskaźnik	Realizatorzy i podmioty współpracujące
1.	Prowadzenie działań informacyjnych na temat możliwych miejsc pomocy i wsparcia dla osób doświadczających przemocy.	– Liczba rozpowszechnionych informacji.	Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie, Urząd Gminy, Posterunek Policji, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, placówki oświatowe, organizacje pozarządowe, placówki ochrony zdrowia.

**PROGRAM PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY W RODZINIE
ORAZ OCHRONY OFIAR PRZEMOCY W RODZINIE NA TERENIE
GMINY DUSZNIKI NA LATA 2021-2024**

2.	Udział w ogólnopolskich kampaniach na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz organizacja lokalnych kampanii społecznych.	<ul style="list-style-type: none"> – Liczba zrealizowanych kampanii na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie. – Szacunkowa liczba uczestników. 	Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie, Urząd Gminy, Posterunek Policji, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, placówki oświatowe, organizacje pozarządowe, placówki ochrony zdrowia.
3.	Edukacja środowiska lokalnego na temat przemocy w rodzinie poprzez: ulotki, plakaty, pogadanki, informacje w mediach lokalnych, organizacjach kościelnych itd.	<ul style="list-style-type: none"> – Liczba rozpowszechnionych ulotek, plakatów, broszur. – Liczba informacji w mediach lokalnych dotyczących przeciwdziałania przemocy w rodzinie. 	Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie, Urząd Gminy, Posterunek Policji, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, placówki oświatowe, organizacje pozarządowe, placówki ochrony zdrowia.
4.	Edukacja mieszkańców w zakresie skutecznych sposobów rozwiązywania konfliktów.	<ul style="list-style-type: none"> – Liczba działań podjętych w ramach edukacji. – Szacunkowa liczba odbiorców. 	Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie, Urząd Gminy, Posterunek Policji, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, placówki oświatowe, organizacje pozarządowe, Biblioteka Publiczna i Centrum Animacji Kultury Duszniki.
5.	Edukacja dzieci i młodzieży na temat typów i form przemocy oraz zagrożeń wynikających z przemocy w rodzinie i w szkole.	<ul style="list-style-type: none"> – Liczba zrealizowanych programów. – Szacunkowa liczba odbiorców programów. 	Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie, Posterunek Policji, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, placówki oświatowe, organizacje pozarządowe.

**PROGRAM PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY W RODZINIE
ORAZ OCHRONY OFIAR PRZEMOCY W RODZINIE NA TERENIE
GMINY DUSZNIKI NA LATA 2021-2024**

6.	Realizacja warsztatów psychospołecznych dla dzieci i młodzieży w zakresie psychologii konfliktów, sposobów radzenia sobie ze stresem i agresją.	<ul style="list-style-type: none"> – Liczba zrealizowanych programów. – Szacunkowa liczba odbiorców programów. 	Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie, Posterunek Policji, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, placówki oświatowe, organizacje pozarządowe.
7.	Przeprowadzanie akcji profilaktycznych mających na celu podnoszenie wrażliwości społecznej na kwestie przemocy w rodzinie.	<ul style="list-style-type: none"> – Liczba zorganizowanych akcji profilaktycznych. 	Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie, Posterunek Policji, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, placówki oświatowe, organizacje pozarządowe, Biblioteka Publiczna i Centrum Animacji Kultury Duszniki.
8.	Organizowanie alternatywnych form spędzania czasu wolnego dla dzieci i młodzieży oraz dorosłych mieszkańców.	<ul style="list-style-type: none"> – Liczba możliwych form spędzania czasu wolnego. – Liczba uczestników organizowanych zajęć. 	Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie, Posterunek Policji, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, placówki oświatowe, organizacje pozarządowe, Biblioteka Publiczna i Centrum Animacji Kultury Duszniki.
9.	Realizacja programów profilaktyczno-edukacyjnych dla rodzin w zakresie promowania i wdrażania prawidłowych metod wychowawczych.	<ul style="list-style-type: none"> – Liczba zrealizowanych programów. – Szacunkowa liczba odbiorców programów. 	Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie, Posterunek Policji, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, placówki oświatowe, organizacje pozarządowe, Biblioteka Publiczna i Centrum Animacji Kultury Duszniki.

**PROGRAM PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY W RODZINIE
ORAZ OCHRONY OFIAR PRZEMOCY W RODZINIE NA TERENIE
GMINY DUSZNIKI NA LATA 2021-2024**

B. Terapia i rehabilitacja

B 1. Podniesienie skuteczności ochrony ofiar przemocy w rodzinie, a także zwiększenie dostępności do pomocy i wsparcia.

B 2. Podniesienie kompetencji zawodowych osób pracujących w obszarze przemocy domowej.

B 3. Rozwój współpracy międzyinstytucjonalnej w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

Lp.	Zadanie	Wskaźnik	Realizatorzy i podmioty współpracujące
1.	Zapewnienie osobom doświadczającym przemocy w rodzinie miejsc w ośrodkach wsparcia dla ofiar przemocy w rodzinie.	– Liczba osób, które skorzystały z tej formy pomocy.	Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej.
2.	Zapewnienie osobom doświadczającym przemocy dostępu do bezpłatnej pomocy, w szczególności w formie: poradnictwa psychologicznego, prawnego, socjalnego, zawodowego i rodzinnego, interwencji kryzysowej i wsparcia.	– Liczba udzielonych porad osobom doświadczającym przemocy. – Liczba osób, które skorzystały z pomocy w formie bezpłatnego poradnictwa. – Liczba instytucji zapewniających bezpłatny dostęp do poradnictwa.	Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, placówki oświatowe, organizacje pozarządowe, Urząd Gminy.
3.	Udzielanie pomocy finansowej i rzeczowej rodzinom dotkniętym przemocą.	– Liczba rodzin otrzymujących pomoc finansową i rzeczową z powodu problemu przemocy.	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej.
4.	Realizacja lokalnej procedury zapewnienia bezpieczeństwa krzywdzonym dzieciom zgodnie z art. 12a Ustawy o Przeciwdziałaniu Przemocy w Rodzinie.	– Liczba postępowań sądowych zakończonych wyrokiem z art. 207 kk. – Liczba podmiotów współpracujących ze sobą w kwestii zapewnienia bezpieczeństwa osobom doświadczającym przemocy.	Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, placówki ochrony zdrowia.

**PROGRAM PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY W RODZINIE
ORAZ OCHRONY OFIAR PRZEMOCY W RODZINIE NA TERENIE
GMINY DUSZNIKI NA LATA 2021-2024**

5.	Prowadzenie grup samopomocowych dla osób doświadczających przemocy w rodzinie.	<ul style="list-style-type: none"> – Liczba działających grup samopomocowych. – Liczba uczestników grup samopomocowych. 	Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, organizacje pozarządowe.
6.	Wspieranie organizacji pozarządowych zajmujących się przeciwdziałaniem uzależnieniom i przemocą w rodzinie.	<ul style="list-style-type: none"> – Liczba podjętych działań wspierających organizacje pozarządowe. 	Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, organizacje pozarządowe.
7.	Wsparcie rodzin, w których występuje problem przemocy poprzez prowadzenie pracy socjalnej.	<ul style="list-style-type: none"> – Liczba rodzin, którym udzielono pomocy w postaci pracy socjalnej. 	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej.
8.	Przeprowadzenie szkoleń, seminarium, konferencji dla kadry zajmującej się działaniami w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie.	<ul style="list-style-type: none"> – Liczba zorganizowanych szkoleń, konferencji. – Liczba osób uczestnicząca w szkoleniach, konferencjach. 	Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, placówki ochrony zdrowia, Urząd Gminy, Posterunek Policji, placówki oświatowe.
9.	Organizowanie grup wsparcia i superwizji dla osób pracujących w obszarze przeciwdziałania przemocy w rodzinie.	<ul style="list-style-type: none"> – Liczba superwizji, grup wsparcia. – Liczba osób uczestniczących w superwizji, grupach wsparcia. 	Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, placówki ochrony zdrowia, Urząd Gminy, Posterunek Policji, placówki oświatowe.

**PROGRAM PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY W RODZINIE
ORAZ OCHRONY OFIAR PRZEMOCY W RODZINIE NA TERENIE
GMINY DUSZNIKI NA LATA 2021-2024**

10.	Realizacja lokalnych systemów przeciwdziałania przemocy poprzez współpracę różnych instytucji i osób - pedagogów, pracowników socjalnych, policji, sędziów, kuratorów, pracowników ochrony zdrowia i asystentów rodziny.	<ul style="list-style-type: none"> - Liczba osób biorących udział w tworzeniu lokalnego systemu przeciwdziałania przemocy. - Liczba działań podjętych na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie we współpracy międzyinstytucjonalnej. 	Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, placówki ochrony zdrowia, Urząd Gminy, Posterunek Policji, placówki oświatowe.
11.	Motywowanie do udziału w programach korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc w rodzinie.	<ul style="list-style-type: none"> - Liczba osób, które podjęły udział w programie korekcyjno-edukacyjnym. - Liczba osób motywowanych do udziału w programach korekcyjno-edukacyjnych. 	Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej.
12.	Udzielanie rodzinom doświadczającym przemocy pomocy poprzez realizację procedury „Niebieskie Karty”.	<ul style="list-style-type: none"> - Liczba rozpoczętych procedur. - Liczba rodzin objętych procedurą. - Liczba zakończonych procedur. 	Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, Posterunek Policji, placówki oświatowe, placówki ochrony zdrowia.

**PROGRAM PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY W RODZINIE
ORAZ OCHRONY OFIAR PRZEMOCY W RODZINIE NA TERENIE
GMINY DUSZNIKI NA LATA 2021-2024**

C. Monitoring.

C 1. Okresowa ocena stanu zagrożenia problemem przemocy domowej na terenie gminy Duszniki.

Lp.	Zadanie	Wskaźnik	Realizatorzy i podmioty współpracujące
1.	Diagnozowanie i stałe monitorowanie problemu przemocy na terenie Gminy.	<ul style="list-style-type: none"> – Liczba osób objętych badaniem ilościowym i/lub jakościowym w ramach diagnozy społecznej. – Liczba osób zgłaszanych do Zespołu Interdyscyplinarnego. 	Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, placówki oświatowe, Posterunek Policji.
2.	Badanie efektywności lokalnych działań podejmowanych w ramach Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie i Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie.	<ul style="list-style-type: none"> – Liczba ewaluacji podejmowanych działań w ramach Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie i Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie. 	Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, placówki oświatowe.
3.	Monitorowanie procedury „Niebieskie Karty”.	<ul style="list-style-type: none"> – Liczba zrealizowanych procedur „Niebieskie Karty”. – Liczba rodzin, w których ustała przemoc po zakończeniu procedury „Niebieskie Karty”. 	Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, placówki ochrony zdrowia, placówki oświatowe, Posterunek Policji.

ADRESACI PROGRAMU

Program skierowany jest do:

- mieszkańców gminy Duszniki, w tym osób zagrożonych przemocą w rodzinie,
- osób, które dotknięte zostały przemocą w rodzinie,
- osób, które stosują przemoc w rodzinie,
- świadków przemocy w rodzinie,
- osób zawodowo zajmujących się przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie.

**PROGRAM PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY W RODZINIE
ORAZ OCHRONY OFIAR PRZEMOCY W RODZINIE NA TERENIE
GMINY DUSZNIKI NA LATA 2021-2024**

PRZEWIDYWANE EFEKTY REALIZACJI PROGRAMU

- Podniesienie świadomości mieszkańców w obszarze przemocy w rodzinie, w tym konsekwencji stosowania kar fizycznych w procesie wychowania.
- Podniesienie kompetencji zawodowych osób pracujących w obszarze przeciwdziałania przemocy w rodzinie.
- Zmniejszenie liczby osób pracujących w obszarze przeciwdziałania przemocy w rodzinie dotkniętych problemem wypalenia zawodowego.
- Zmniejszenie liczby osób i rodzin dotkniętych przemocą.
- Zmiana postaw społecznych wobec zjawiska przemocy w rodzinie.
- Budowa spójnego systemu działań w zakresie pomocy osobom i rodzinom dotkniętym przemocą przez instytucje działające w obszarze przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

Zasady działania Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie

W zakresie udzielania pomocy osobom doznającym przemocy, stosującym przemoc oraz w celu podnoszenia świadomości społecznej na temat przyczyn i skutków przemocy w rodzinie niniejszy dokument oparty został na zasadach:

- wzajemnej współpracy i współdziałania organów władzy publicznej, organizacji pozarządowych i kościołów oraz związków wyznaniowych (zgodnie z ustawą z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie oraz ustawą z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej), a także innych organizacji, środowisk i osób fizycznych uprawnionych lub zobowiązanych do inicjowania i realizacji zadań związanych pośrednio lub bezpośrednio z przeciwdziałaniem występowania przemocy i jej negatywnych następstw;
- jawności działań organów władzy publicznej oraz podmiotów realizujących zadania publiczne w zakresie przeciwdziałania przemocy z poszanowaniem godności osoby;
- szczególnej ochrony dzieci, z zachowaniem ich prawa do wychowania się w rodzinie, poprzez udzielenie rodzinie szczególnego wsparcia w dążeniu do poprawy jej funkcjonowania.

ŹRÓDŁA FINANSOWANIA

Zadania realizowane w ramach Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2021-2024 finansowane będą z budżetu gminy Duszniki oraz ze środków pozyskanych z innych źródeł.

**PROGRAM PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY W RODZINIE
ORAZ OCHRONY OFIAR PRZEMOCY W RODZINIE NA TERENIE
GMINY DUSZNIKI NA LATA 2021-2024**

**HARMONOGRAM REALIZACJI PROGRAMU
PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY W RODZINIE
I OCHRONY OFIAR PRZEMOCY W RODZINIE
NA LATA 2021-2024**

Na podstawie określonych celów Programu w poprzednim rozdziale, w poniższej tabeli znajdują się wytyczone ramy czasowe realizacji zadań, które mają pomóc osiągnąć wyznaczone cele.

zadanie	rok	2021	2022	2023	2024
Prowadzenie działań informacyjnych na temat możliwych miejsc pomocy i wsparcia dla osób doświadczających przemocy.		X		X	X
Udział w ogólnopolskich kampaniach na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz organizacja lokalnych kampanii społecznych.		X		X	X
Edukacja środowiska lokalnego na temat przemocy w rodzinie poprzez: ulotki, plakaty, pogadanki, informacje w mediach lokalnych, organizacjach kościelnych itd.			X		X
Edukacja mieszkańców w zakresie skutecznych sposobów rozwiązywania konfliktów.		X		X	X
Edukacja dzieci i młodzieży na temat typów i form przemocy oraz zagrożeń wynikających z przemocy w rodzinie i w szkole.		X	X	X	X
Realizacja warsztatów psychospołecznych dla dzieci i młodzieży w zakresie psychologii konfliktów, sposobów radzenia sobie ze stresem i agresją.			X		X
Przeprowadzanie akcji profilaktycznych mających na celu podnoszenie wrażliwości społecznej na kwestie przemocy w rodzinie.		X		X	X
Organizowanie alternatywnych form spędzania czasu wolnego dla dzieci i młodzieży oraz dorosłych mieszkańców.		X	X	X	X
Realizacja programów profilaktyczno-edukacyjnych dla rodzin w zakresie promowania i wdrażania prawidłowych metod wychowawczych.		X		X	X
Zapewnienie osobom doświadczającym przemocy w rodzinie miejsc w ośrodkach wsparcia dla ofiar przemocy w rodzinie.		X	X	X	X
Zapewnienie osobom doświadczającym przemocy dostępu do bezpłatnej pomocy, w szczególności w formie: poradnictwa psychologicznego, prawnego, socjalnego, zawodowego i rodzinnego, interwencji kryzysowej i wsparcia.		X	X	X	X

**PROGRAM PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY W RODZINIE
ORAZ OCHRONY OFIAR PRZEMOCY W RODZINIE NA TERENIE
GMINY DUSZNIKI NA LATA 2021-2024**

Udzielanie pomocy finansowej i rzeczowej rodzinom dotkniętym przemocą.	X	X	X	X
Realizacja lokalnej procedury zapewnienia bezpieczeństwa krzywdzonym dzieciom zgodnie z art. 12a Ustawy o Przeciwdziałaniu Przemocy w Rodzinie.	X	X	X	X
Prowadzenie grup samopomocowych dla osób doznających przemocy w rodzinie.		X	X	X
Wspieranie organizacji pozarządowych zajmujących się przeciwdziałaniem uzależnieniom i przemocą w rodzinie.	X	X	X	X
Wsparcie rodzin, w których występuje problem przemocy poprzez prowadzenie pracy socjalnej.	X	X	X	X
Przeprowadzenie szkoleń, seminarium, konferencji dla kadry zajmującej się działaniami w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie.	X	X	X	X
Organizowanie wizyt studyjnych, superwizji dla osób pracujących w obszarze przeciwdziałania przemocy w rodzinie.	X	X	X	X
Realizacja lokalnych systemów przeciwdziałania przemocy poprzez współpracę różnych instytucji i osób - pedagogów, pracowników socjalnych, policji, sędziów, kuratorów, pracowników ochrony zdrowia i asystentów rodziny.	X	X	X	X
Motywowanie do udziału w programach korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc w rodzinie.	X	X	X	X
Udzielanie rodzinom doświadczającym przemocy pomocy poprzez realizację procedury „Niebieskie Karty”.	X	X	X	X
Diagnozowanie i stałe monitorowanie problemu przemocy na terenie Gminy.		X		X
Badanie efektywności lokalnych działań podejmowanych w ramach Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie i Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie.			X	
Monitorowanie procedury „Niebieskie Karty”.	X	X	X	X

EWALUACJA I MONITORING PROGRAMU

Ewaluacja - jej celem jest oszacowanie stopnia osiągnięcia zakładanych celów i rezultatów. Wyniki ewaluacji okresowej służą również ewentualnym modyfikacjom dokumentów programowych, a dostarczone za jej sprawą informacje powinny być wykorzystane przy przygotowaniu programu w następnym okresie programowania.

Cele badawcze ewaluacji Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie i Ochrony Ofiar Przemoc w Rodzinie powinny opierać się na:

- ocenie procesu realizacji działań i osiągniętych efektów Programu,
- ocenie wdrażania i zarządzania Programem, w tym współpracy interdyscyplinarnej,
- opracowaniu rekomendacji do stworzenia kontynuacji Programu.

**PROGRAM PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY W RODZINIE
ORAZ OCHRONY OFIAR PRZEMOCY W RODZINIE NA TERENIE
GMINY DUSZNIKI NA LATA 2021-2024**

W ramach ewaluacji należy przyjąć zasadę triangulacji technik badawczych poprzez zróżnicowane metody pomiaru, tj.:

- analizę dokumentów,
- badanie ankietowe adresatów Programu,
- badanie poprzez zogniskowany wywiad grupowy realizatorów Programu.

Przyjęte kryteria ewaluacji Programu to:

- a) Kryterium skuteczności (plan a wykonanie) – rozumiane jako stopień realizacji zaplanowanych celów i efektów Programu. Ocena pod kątem kryterium skuteczności skupi się głównie na ocenie wdrożenia działań w stosunku do założonego planu i osiągnięcia wskaźników rezultatów.
- b) Kryterium efektywności – ocena sprawności wdrażania i prawidłowości zarządzania Programem, w tym pod kątem zgodności z harmonogramem, ewentualnych trudności w jego realizacji, przepływu informacji między realizatorami.
- c) Kryterium użyteczności – ocena dopasowania założeń Programu do potrzeb jego odbiorców i realizatorów.
- d) Kryterium trafności – rozumiane jako stopień, w jakim zaplanowane cele odpowiadają zidentyfikowanym problemom.

Do skutecznego pomiaru rezultatów realizowanych działań należy zastosować kartę oceny, która znajduje się poniżej.

KARTA OCENY

Nr zadania:.....

Tytuł:.....

Realizator:.....

CELE		DZIAŁANIA		REZULTATY				Dodatkowe (wartość dodatnia)	Uwagi
ogólne	szczegółowe	zaplanowane	zrealizowane	twarde		miękkie			
				założone	osiągnięte	założone	osiągnięte		

**PROGRAM PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY W RODZINIE
ORAZ OCHRONY OFIAR PRZEMOCY W RODZINIE NA TERENIE
GMINY DUSZNIKI NA LATA 2021-2024**

1. DOŚWIADCZENIE REALIZATORA PROGRAMU

1.1. Dotychczas realizowane programy profilaktyczne: .....

2. ADEKWATNOŚĆ

2.1. Grupa docelowa (do kogo skierowany był projekt?): .....

2.2. Potrzeby beneficjentów (czy i w jaki sposób je badano?) .....

3. UŻYTECZNOŚĆ (na podstawie informacji zawartych w sprawozdaniu)

3.1. Co może wskazywać na dużą przydatność rezultatów dla beneficjentów? .....

3.2. Co może wskazywać na małą przydatność rezultatów dla beneficjentów? .....

4. SKUTECZNOŚĆ

4.1. Stosunek ilości działań założonych do osiągniętych: .....

4.1.1. Ilość działań zrealizowanych częściowo.....

4.2. Stosunek ilości rezultatów założonych do osiągniętych: .....

4.2.1. Ilość rezultatów osiągniętych częściowo.....

5. EFEKTYWNOŚĆ (na podstawie informacji zawartych w sprawozdaniu)

5.1. Czynniki ułatwiające osiągnięcie rezultatów: .....

5.2. Czynniki utrudniające osiągnięcie rezultatów: .....

6. TRWAŁOŚĆ REZULTATÓW (na podstawie informacji zawartych w sprawozdaniu)

6.1. Czynniki, które mogą ją zwiększać: .....

6.2. Czynniki, które mogą ją zmniejszać: .....

Proces wdrażania założonych w niniejszym Programie działań i celów oraz informacja o aktywności Zespołu Interdyscyplinarnego w danym roku, będą przedmiotem corocznych sprawozdań przedkładanych Wójtowi gminy Duszniki przez Kierownika Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Dusznikach.

Raport uwzględniający całościową ocenę osiągniętych efektów, zostanie sporządzony po przeprowadzeniu ewaluacji Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na terenie Gminy Duszniki na lata 2021-2024.

Uzasadnienie

Uchwalenie przez Radę Gminy Duszniki Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ofiar Przemocy w Rodzinie w Gminie Duszniki nakazuje art. 6 ust.2 pkt 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie. Program ma na celu zapobieganie występowaniu przemocy w rodzinie poprzez podnoszenie świadomości społecznej oraz ograniczenie zaburzeń życia społecznego.